

ώς πάντο, θα σ'αs παραδώσω τὸ Λουσινού!... Ἀδιὰφορο ἂν κατό-
πιν κάνο, τὸ πᾶν γιὰ τὰ τὸ ἀνακτῆσαι!

Ὁ νέος βγήκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο, ἀφήνοντας τὸν ἀντίπαλό του,
μόνο του μὲ τὸ θρίαμβό του.

Ὁ ὑποκόμης προχωροῦσε τώρα στοὺς ἐρημικούς δρόμους
τῆς Λά Ρεόλ κι' ἔνα ἀσθημα φρίκης πλημμύριζε τὴν ψυχὴ του
γιὰ τὴν ἔτιμη πράξι του. Ὁλόκληρο τὸ μέλλον του χανόταν
μονομιάς. Δὲν ὑπῆρχε τρόπος γιὰ νὰ ἐξέλθῃ. Ἐνας σιδηρένιος
κλειδὸς τὸν ἐσοίγει ἀπὸ παντοῦ. Ἄχ! ἂς μπορούσε νὰ γύ-
ριζε τρεῖς πῶσις!

Ἐξαντλημένος, μὲ ἄστατο βῆμα, ὁ νέος ἀνέθηκε τὴς σκάλες
τοῦ σπιτιοῦ του καὶ μπῆκε στὸ δωμάτιό του. Ἐνοιῶσε τὴν ἀ-
νάγκη νὰ ἐμπιστευθῇ τὸν πόνο του ὁ κάποιος... Πεταξε τὸ μαν-
δύα του σὲ μιὰ καρέκλα καὶ πλησιάζοντας στὸ τζάκι, διέκρινε
στὸ μισοσκοτάδιο τὸν πιστὸ ὑπηρετὴ του ποὺ κοιμόταν ἀμείρι-
νος, ἐξαπλωμένος χάμω, μπροστὰ στὴ μισοσβυσμένη φωτιά.

—Σῆκω, παλῆροσυλο! φώναξε ἐξω φρενῶν. Σῆκω, παλῆ-
τόμαρο! Ἥλιθε! Κτῆνος! Κοιμάσαι, στὴ στιγμή που ὁ κύριος
σου καταστρέφεται!... Ἀλλὰ ποῦ ξέρεῖς ἐσύ, χοντρογριάτη, τί
θὰ πῆ τιμὴ! Σῆκω! Εἶδεῖν μπορεῖς νὰ πᾶς νὰ βρῆς ἄλλο ἄ-
νθρωπο... Ἀκούς τί σοῦ λέω, Ζιλ; Τάχασα ὄλα!... Ὅλα!... Χρή-
ματα, κτήματα καὶ αὐτὸ ἀκόμα... τὸ Λουσινού! Πᾶνε ὄλα στὰ
καταραμένα ζάρια!...

Ἐκεῖνη τὴ στιγμή, ὁ ἄνθρωπος ποὺ κοιμόταν σηκώθηκε ἄρ-
γὰ καὶ εἶπε μὲ ἀπάθεια στὸν ὑποκόμητα:

—Φεθούμαι, κύριε ὑποκόμη, πῶς χάνοντας τὸ Λουσινού στα
ζάρια, χάσασε κάτι ποὺ δὲν σ'ἄντικει!

Καί, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, μὲ τὸ πόδι του, χτύπησε τὰ
ζάρια ποὺ ἐκαίγαν στὸ τζάκι καὶ μιὰ φλόγα πῶς ζοηρὴ φώτισε
τὸ δωμάτιο.

Ὁ νέος τότε, μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοικτα ἀπὸ φρίκη, κύτταξε
τὸν ἄνθρωπο ποὺ τοῦ μιλοῦσε. Ἐκανε ἕνα βῆ-
μα πίσω καὶ στάθηκε παγωμένος, ἄχρος, τραυ-
λίζοντας:

—Μεγαλειότατε! Σειξ!

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ στεκόταν ἀπέναντί του καὶ
στὸν ὅποιο εἶχε ἐμπιστεύσει τὴν αἰμία του, δὲν
ἦταν ὁ ἐμπιστος ὑπηρετῆς του, ἀλλὰ ὁ βασι-
λεύς, στὸν ὅποιο εἶχε ὀρκισθῆ ἰστί καὶ τὸν ὅ-
ποιο εἶχε προῶσει πριν ὀλοῖγο!

—Τὸ εἶχα ὑποπτεῖθῇ αὐτό! εἶπε εἰρωνικά ὁ
Ἐρρίκος. Καλὰ μὲ πληροφορήσαν λοιπὸν πῶς
ἡ γυνὴ αὐτῆ ἀλεπού, ὁ λοχαγὸς ντὲ Κρεάνς, σὲ
τριγύριζε πολὺ τελευταία. Ἄηροσι εἶπε, κύριε
ὑποκόμη! Μπορῶ ν' ἀκούσω ποῖα εἶνε ἡ δικα-
λογία σας;

Μὲ τὸ κεφάλι σκυφτό, ὁ εὐπατρίδης στεκόταν
ἄχρος καὶ αἰμίλητος. Ἡ καταστροφή του εἶχε
συντελεσθῆ.

—Μεγαλειότατε! εἶπε μὲ ἀπόγνωσι—ἡ ζωὴ μου σ'ἄς ἀνίκη,
ὄχι ὄλας καὶ ἡ τῆμ μου.

—Ἡ τιμὴ σας!—φώναξε εἰρωνικά ὁ Ἐρρίκος.

Τὸ εἰρωνικό ὄφος τοῦ βασιλέως ἔκανε τὸ νέο νὰ κοκκινίσῃ.
—Μεγαλειότατε! εἶπε ζοηρὰ—εἰμὶ ἐτοιμος νὰ πληρώσω τὸ
χρέος μου ἀπέναντί σας. Ἀλλὰ ζητῶ μὸς ἐπιτρέψετε νὰ
πληρώσω πρῶτα τὸ χρέος μου πρὸς τὸν λοχαγὸ ντὲ Κρεάνς.

—Ὁ!—φώναξε ὁ βασιλεύς—μοῦ προτείνει νὰ παρῶ τὴ ζωὴ
σου καὶ νὰ θυσιάσω τὸ Λουσινού! Παιδιαρίζεις, φίλε μου! Ἄ-
κουσε τί θὰ σοῦ πῶ... Ἦσουν τυχερός ποὺ ἦρθα ἄποσε σπι-
τι σου. Μονάχα ἐμεῖς οἱ δυὸ ξέρομε τὸ μυτικὸ σου, κι' εἶμαι
πρόθυμος νὰ συγχωρῶ τὴν τρέλλα σου! Θὰ κάνω ὅμως ὅ,τι
θὰ σ'ε διατάξω. Καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὄρα καὶ σοῦ πῶ: «Χτύπα γιὰ
τὴ Ναβάρρα καὶ γιὰ τὸ βασιλῆά σου», θὰ φέρῃς σάν τιμὸς
εὐπατρίδης. Μὴ χάσεις λοιπὸν τὸ θάρρος σου! Τώρα ἀκου-
σε με.

Γιὰ πολλὴ ὄρα, ὁ βασιλεύς κι' ὁ ὑποκόμης ἔμειναν ἐκεῖ
μπροστὰ στὸ ἀναμμένο τζάκι καὶ συζητοῦσαν ζοηρὰ. Τέλος ὁ
νέος ἔπεσε γονατιστὸς μπροστὰ στὸν ἡγεμόνα του καὶ ἰ' εὐλό-
γησε ἀκούμης τὰ χεῖλη του στὸ χέρι τοῦ βασιλῆα. Μιὰ λάμψη
χαρᾶς κι' ἔλπιδος φώτισε τώρα τὸ πρόσωπό του. Καὶ ὅταν ἔ-
φυγε ὁ Ἐρρίκος τῆς Ναβάρρας, κρυφὰ ὅπως εἶχε ἔλθει κου-
κουλωμένος ὡς τὰ μάτια μὲ τὸ μανδύα του, ὁ εὐπατρίδης συ-
γκινημένος ὀκρίστικε πῶς θὰ γινόταν στὸ ἔλεξ ὁ πῶς πιστός
καὶ ἀφοσιωμένος θεράπων του.

Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ λοχαγὸς ντὲ Κρεάνς ἀπολάμβανε τὸ
θρίαμβό του. Ἐπλάθε διενεργεῖν γιὰ τὸ μέλλον καὶ μὲ ἀνυπομονη-
σία περιέμενε τὴ στιγμή ποὺ θὰ γινόταν κύριος τοῦ Λουσινού.
Ὅλες ἡ προκαταρκτικὲς συνεννοήσεις ἔγιναν χωρὶς ἐμπόδιο
καὶ τὴν προοδισιομένη
βραδείᾳ, ὁ λοχαγὸς ντὲ
Κρεάνς ἐκίνησε μὲ τριάν-
τα ἐκλεκτοὺς στρατιώτες
γιὰ νὰ παραλάβῃ τὴν πόλι.
Ἐξακόσιοι ἰππεῖς τοῦς ἀκο-
λουθοῦσαν ἀπὸ πίσω. Ὅπως

ΓΝΩΜΙΚΑ, ΣΚΕΨΕΙΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ φυλάγονται ἀπὸ τὴς γυναῖκες ποὺ εἶνε
μικρότερες τὸν ἑαυτοῦ χρόνον καὶ νὰ φεύγουν μακριὰ ἀπὸ τὴν
ἐκείνησ ποὺ εἶνε μεγαλύτερες τὸν σεράντα.

Ἡ γυναῖκες τρέγουν πίσω ἀπ' τοὺς τρελλούς, κι' ἀποφεύ-
γουν τοὺς γνωστικούς, ὅπως ὁ διάβολος τὸ λῆσαν.

Π. Ρωσπερό
Ὅ,τι κι' ἂν σοῦ πῆ μιὰ γυναῖκα, μὴν τὸ πάρῃς στὰ σοβαρὰ.
Κι' ὅταν σοῦ λέει ἀκόμα «φύγε», δὲν ἐνοῖς αὐτό, ἀλλὰ τὸ ἀν-
τιθετο.

Σαίξπηρ
Στὰ χεῖλη τὸν γυναικῶν τὸ «ὄχι» εἶνε ὁ μεγαλύτερος ἀδελ-
φὸς τοῦ «ναί».

Β. Οὐγκώ
Γιὰ ἐκείνους ποὺ ἀγαποῦν, δὲν ὑπάρχει ἀνώτερος νόμος ἀπὸ
τὸν ἔρωτα.

Κάμπελ
Ὅταν ὑπάρχει ὁ ἔρωτα μέσα στὴν καρδιά μας, ἐκτοπιζέι κά-
θε δυστυχία καὶ κάθε μίξερια.

Βῆτσερ
Οἱ ἐρασταὶ δὲν συντομεῖουν τὴς ὥρες. Πᾶνε πῶς μπροστὰ ἀπ'
αὐτές. Τόσο πολὺ ἀνυπομονοῦν καὶ θέλουν νὰ φτάσῃ ἡ ποθητὴ
στιγμὴ πῶς γρήγορα.

Σαίξπηρ
Ἄν ἐπραγματοποιούντο ὄλα ὅσα ποθοῦν οἱ ἐρασταὶ, δὲν θὰ
ὑπῆρχε στὸν κόσμο πῶς ποθητὸ πρᾶγμα, αὐτὸ τὸ νὰ εἶνε καθεὶς
αἰώνως ἐρωτευμένος.

Κῆτς
Ὅ,τι εἶμαι, τὸ ὀφείλω στὴν γυναῖκα μου, ἀλ-
λά κι' ὅ,τι θὰ γίνω, σ' ἐκείνην ἐπίσης θὰ τὸ ὀ-
φείλω.

Τάκίτς
Ἡ ἀγάπη ποὺ μᾶς χαρίζει ἡ γυναῖκα, εἶνε ἡ
μὴν ἀληθινή παρηγοριά τῆς ζωῆς μας.

Βῶρων
Δὲν ὑπάρχει πῶς μεγάλη εὐτυχία, γιὰ ἕνα
ἄνδρα, ἀπὸ μιὰ γυναικίη γυναῖκα.

Κοῦπερ
Μιὰ τριπλὴ ἀλυσίδα μᾶς ἐνώνει μὲ τὸν ὀ-
ρανό: Ἡ ἀλυσίδα τῆς Φιλίας, τοῦ ἔρωτα
καὶ τῆς Εἰρήνης.

Κοῦπερ
Ὅταν γράφει καθεὶς γιὰ τὴς γυναῖκες, πρέ-
πει νὰ βουτάῃ τὴν πένα του πρὸς τὸ οὐράνιον τό-
πον καὶ νὰ ρίχνῃ σὲ κάθε γραμμὴ σκῆνη ἀπὸ φτερά πεταλού-
δας!...

Ντιντερό

εἶχαν εἶχαν συμφωνήσει, ὁ ὑποκόμης εἶχε ἀπομακρῶνῃ τὴ φρου-
ρὰ καὶ μιὰ πύλη τῆς πόλεως ἦταν ἀνοιχτή. Ὁ λοχαγὸς ντὲ
Κρεάνς μπῆκε στὸ Λουσινού, ἔχοντας πεποιθῆ στὴν τιμιότητα
τοῦ ἀντιπάλου του. Πράγματι, ὁ ἀδαιμακτικὸς δὲν βρῆκε καμ-
μιὰ ἀντίστασι, καὶ ὅταν οἱ ἄνδρες του ὑπῆκαν αἰφνιδιαστικά
στοὺς στρατῶνες, ἡ φρουρὰ τῆς πόλεως δὲν πρόστασε ν' ἀμυ-
νηθῇ καὶ ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀδαιμακτικὸς ἀναγκάστηκε ταπεινω-
μένος νὰ πασαδῶσῃ στὸν λοχαγὸ ντὲ Κρεάνς τὸ σπαθί του καὶ
τὰ κλειδιά τοῦ Λουσινού. Ὡστόσο, ὁ ὑποκόμης ντὲ Λαντινὸν δὲν
φαινόταν πουθενά...

Ἐρωτευτῆς, ὁ λοχαγὸς, «καθάλασιν» ἄλογο του, στεκόταν
στὴ μέση τῆς πλατείας κι' ἔδινε διατάξεις. Διαγγελλεῖς ἔφεραν
ἀμέσως γιὰ νὰ ἀναγγελοῦν τὸ...κατόρθωμά του...

Σαφνικά ἕνας συγκεχυμένος θόρυβος φωνῶν ἀκούστηκε κι'
ἕνας ἄνθρωπος λαχανιασμένος ἔφτασε.

—Τί τρέχει; ρώτησε ἀπότομα ὁ λοχαγὸς.
—Ἦσαν τὸ Κρεάν!... Μᾶς πῆσαν τὸ Κρεάν!
—Πῶς; Ποῖς; ἐρωτησῶντες ὁ λοχαγὸς μανιώδης.

—Ὁ Ἐρρίκος τῆς Ναβάρρας, καὶ ὁ ὑποκόμης ντὲ Λαντινὸν!
ἤθλθαν μὲ πεντακόσιους ἄνδρας, μᾶς ὄρα μετὰ τὴν ἀναχώρη-
σί σας, καὶ πρὶν προφτάσωμε ν' ἀμυνηθῶμε, μπῆκαν στὴν πόλι.
Κάναμε ὅ,τι μπόρεσαμε, μὲ αὐτοὶ ἦσαν περισσότεροι.
Ἀλλὰ ὁ λοχαγὸς δὲν ἀκούσε πεῖα... Εἶχε ἐσοπῆσι μὲ φρι-
χὸ ὄφθερολόγιο. Πᾶνε δόξες, ἔλπιδες, τιμές! Θὰ γινόταν τὸ κο-
ροῦθο ὄλου τοῦ βασιλέως!

Κι' ἔτσι ἔγινε πράγματι... Ὡς σήμερα δὲ ἀκόμα στίς
διηγήσεις των οἱ κάτοικοι
τῆς Νοτίου Γαλλίας, μετα-
ξὺ τὸν πολλῶν κατορθωμά-
των τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου
Δ', διηγῶνται καὶ γελῶν
γιὰ τὴν ἀταλαγατὴ τῆς Κρε-
άνς καὶ τοῦ Λουσινού.

